

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романо-германських та східних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
за навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ
(НІМЕЦЬКОЇ) МОВИ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 7.02030302 Мова і література (англійська)

(шифр і назва спеціальності)

галузь знань 0203 Гуманітарні науки

(назва галузі)

інститут, факультет, відділення Гуманітарний інститут

(назва інституту, факультету, відділення)

2014–2015 рік

*Сторінка програми
назва навчальної дисципліни
автор*

Робоча програма з дисципліни «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови для студентів за спеціальністю 7.02030302 Філологія. Мова і література (англійська), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2014 року- 33 с.

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германських та східних мов Шапочкіна Ольга Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо- германських та східних мов

Протокол від. "02 вересня 2014 року № 1

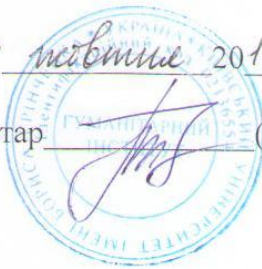
Завідувач кафедри

_____
(підпис) (К.М. Лахтіонова)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від "23" вересня 2014 року № 1

"1" листопада 2014 року Вчений
секретар _____ (Т.Л.Видайчук)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни	18
V. Плани семінарських занять	19
VI. Завдання для самостійної роботи	20
VII. Індивідуальна навчально дослідна робота	25
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань	26
IX. Методи навчання	28
X. Методичне забезпечення курсу	28
XI. Рекомендована література	29
Додатки	30

Пояснювальна записка

Кафедрою романо-германських та східних мов Київського університету Бориса Грінченка, розроблено робочу навчальну програму з дисципліни «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови», яка є нормативним документом КУБГ і відповідає освітньо-професійній програмі підготовки спеціалістів з напрямку «Мова і література (англійська)» згідно навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які мають бути опановані студентами відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови». Також програма забезпечує необхідну методичну та методологічну базу, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Напрямок 0203 Гуманітарні науки передбачає дисципліну «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови» - як фахову, яка включена до плану підготовки спеціалістів. Необхідність вивчення другої іноземної (німецької) мови обумовлено потребою сьогодення в кваліфікованих філологах, обізнаних в усіх сферах суспільного життя. Зокрема, фахівець із іноземної філології має застосовувати набутий теоретичний досвід в практичній діяльності.

Курс «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови» покликаний формувати теоретичну та практичну базу філолога. Отже, головною **метою** його вивчення є сформувані мовну, мовленнєву та соціокультурну компетенцію студентів – майбутніх вчителів англійської та німецької мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб та з огляду на необхідність реалізації практичної, освітньої, розвивальної та виховної цілей навчання; навчити студентів спілкуватися німецькою мовою в усній та писемній формах в різноманітних ситуаціях соціально-побутової, громадсько-політичної, соціально-культурної та професійно-трудої сфер спілкування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- забезпечити засвоєння студентами системи знань та практичних навичок з фонетики, лексики та граматики німецької мови;
- ознайомити студентів із краєзнавчим матеріалом про німецькомовні країни;
- ознайомити студентів із основними напрямками розвитку сучасної німецької мови;
- сформувати готовність до постійного самовдосконалення у процесі опанування німецької мови;
- навчити студентів вільно володіти різними видами мовленнєвої діяльності у різноманітних ситуаціях мовлення;

- розвивати у студентів таку якість особистості як пізнавальна самостійність, що сприяє здійсненню самостійних наукових пошуків та експериментальних досліджень.

Місце курсу в системі дисциплін філологічного циклу.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови» спирається на курси «Теоретичні питання граматики другої іноземної (німецької) мови» та «Сецкурс з другої іноземної (німецької) мови».

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- **знати:** вичерпну інформацію про країну, німецькі федеральні країни, історію Німеччини, її політичну систему, структуру суспільства Німеччини, стилі житла у Німеччини та можливості роботи; опанувати інформацію про спортивні досягнення країни, її релігію, діалектне розмаїття, дуальну систему освіти, досягнення у науковій сфері та у сфері економіки та зовнішньої політики; про екологічний стан у країні, туристичні можливості країни, її культурне надбання.
- **вміти:** сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти з елементами діалектної маркованості та мати навички письмового відтворення основної інформації тексту та відтворення детальної інформації у тестовому форматі; викладати свою думку відповідно до певних типів тексту, що мають свою структуру і композицію (розповідь, опис, характеристика, рецензія, коментар) з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності; детально розуміти автентичні тексти 2-го рівня складності (базовий лексичний склад 4000 лексичних одиниць) різного типу (художні, публіцистичні, науково-популярні); створювати текст певного типу (лист читача, офіційний лист, рецензія, коментар) обсягом 150-200 слів, який би відзначався логічною структурою викладу, комунікативною відповідністю, семантико-стилістичною адекватністю та граматичною правильністю.

Курс «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови» включає в себе практичні та індивідуальні заняття. Спираючись на те, що студенти мають самостійно опрацьовувати певний матеріал програмою передбачено такі форми контролю як виконання завдань із самостійної та домашньої роботи, підготовка презентацій, розробка творчих завдань, опитування, проведення модульних контрольних робіт.

Навчальним планом передбачено загальну кількість аудиторних 56 годин –із них практичні – 36 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 6 год., залік (9 семестр), аудиторних 28 годин – із них практичні

– 24 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год., екзамен - 36 (10 семестр).

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови» завершується складанням заліку у 9-му семестрі та екзаменом у 10-му семестрі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
	Галузь знань 0203 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна	
	7.02030302 Філологія. Мова і література (англійська) (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Вчитель англійської, німецької мови та зарубіжної літератури	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>презентація</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108 (9 семестр) 108 (10 семестр)		9-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 60 год.(9 семестр); 40 год. (10 семестр).	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	0 год.	0 год.
		Практичні	
		36 год.	24 год.
		МК	
		6 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	40 год.
		Індивідуальні завдання:	
		6 год.	4 год.
		Вид контролю:	
Залік 2 год. (9 семестр); Екзамен: 36 год. (10 семестр).			

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторні	Лекції	Практичні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль	Екзамен
Змістовний модуль I.									
1	Тема 1. <i>Особистості та їх життєвий шлях. Persönlichkeiten und Lebensläufe.</i>	9	9		7	2			
2	С /р Написання есе за тематикою модуля	10					10		
3	Тема 2. <i>Особливості житла у Німеччині. Daheim und Unterwegs.</i>	7	7		7				
4	С /р Написання есе за тематикою модуля	10					10		
	МК 1	2	2					2	
5	Тема 3. <i>Міжкультурний діалог. Interkulturelles Dialog.</i>	9	9		7	2			
6	С /р Написання есе за тематикою модуля	10					10		
	МК 2	2	2					2	
7	Тема 4. <i>Робота та навчання. Arbeit und Studium.</i>	7	7		7				
8	С /р Написання есе за тематикою модуля	10					10		
9	Тема 5. <i>Розподіл часу. Zeitverteilung.</i>	10	10		8	2			
10	С /р Домашнє читання	10					10		
	Мк 3	2	2					2	
	Разом за змістовим модулем 1	108	48		36	6	60	6	

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I. Суспільні дослідження.

Gesellschaftliche Erkundungen.

Тема 1. Особистості та їх життєвий шлях. Persönlichkeiten und Lebensläufe.

Angaben zur eigenen Person	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ Ich heiße ... ◇ Mein Name ist ... ◇ Ich komme aus ... ◇ Ich wohne in ... ◇ Ich bin von Beruf ... 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Ich arbeite bei ... als ... ◇ Ich bin ledig/Single, verheiratet, geschieden. ◇ Ich habe die (<i>deutsche</i>) Staatsbürgerschaft. Ich bin (<i>Deutsche[r]</i>). ◇ In meiner Freizeit ...
Schule und Ausbildung	
Die Schulzeit:	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ eine Schule besuchen/zur Schule gehen ◇ auf eine Schule/in die Schule gehen ◇ am ersten Schultag ein Einschulungsgeschenk/eine Schultüte/eine Zuckertüte bekommen ◇ (<i>naturwissenschaftliche</i>) Fächer haben/wählen/mögen ◇ ein guter/schlechter Schüler, eine gute/schlechte Schülerin, ein Musterschüler/eine Musterschülerin, Klassenbester sein ◇ Nachhilfeunterricht geben/bekommen ◇ einen Aufsatz/ein Diktat schreiben ◇ ein gutes/mittelmäßiges/schlechtes Zeugnis erhalten/bekommen 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Mein Lieblingsfach ist ... ◇ die Schule schwänzen ◇ Schulkleidung/eine Schuluniform tragen ◇ für eine Prüfung lernen/büffeln (<i>umg.</i>) ◇ eine Prüfung machen/bestehen, durch eine Prüfung fallen ◇ in die nächste Klasse (<i>nicht</i>) versetzt werden/sitzen bleiben ◇ das Abitur/die mittlere Reife machen/ablegen/bestehen ◇ die Schulausbildung abschließen
Nach der Schule:	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ einen Beruf wählen/ergreifen/erlernen ◇ an einer Fachhochschule/Hochschule/Universität studieren ◇ ein Studium beginnen/unterbrechen/weiterführen/abschließen 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Vorlesungen und Seminare besuchen/Kurse machen/besuchen/belegen; an einem Kurs teilnehmen ◇ eine Semesterarbeit/Diplomarbeit/Masterarbeit/Doktorarbeit schreiben
Lebensläufe	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ die Schulzeit mit dem Abitur/der Prüfung der mittleren Reife abschließen ◇ die Berufsschule besuchen ◇ das Abitur/die Prüfung der mittleren Reife mit dem Prädikat „gut“ ablegen ◇ den Beruf (<i>einer Bürokauffrau/eines Fachverkäufers</i>) erlernen ◇ als Auszubildende/Auszubildender (Azubi) beginnen ◇ den Wehrdienst/den Zivildienst leisten/absolvieren, in einem Regiment dienen ◇ an der Universität studieren 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ ein Studium beenden ◇ ein (<i>Bachelor-/Master-</i>)Diplom erhalten ◇ Erfahrungen im Bereich (<i>EDV</i>) sammeln/erwerben ◇ Officeprogramme beherrschen ◇ über gute (<i>Sprach-</i>)Kenntnisse in Wort und Schrift verfügen ◇ als ... bei ... in der (<i>Forschungs-</i>)Abteilung arbeiten ◇ zuständig/verantwortlich sein für ... Zu meinem Zuständigkeitsbereich gehört (<i>die Betreuung der Hard- und Softwareprogramme</i>).
Zwischenmenschliche Beziehungen	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ eine Partnerin/einen Partner/die Traumfrau/den Traummann (<i>im Internet/am Arbeitsplatz ...</i>) suchen ◇ sich in jmdn. verlieben/sich mit jmdm. verloben/jmdn. heiraten/sich scheiden lassen/trennen von ... ◇ Liebeskummer haben ◇ enttäuscht sein von ... ◇ glücklich sein mit ... ◇ einen weltoffenen/bescheidenen/pünktlichen/praktischen/ausgeglichenen/umgänglichen/schweigsamen/gewissenhaften/freigiebigen Ehepartner haben ◇ einen Ehering haben/tragen 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Sehnsucht nach jmdm. haben ◇ Gleich und gleich gesellt sich gern. ◇ Die Auserwählte/der Auserwählte soll verständnisvoll/tolerant/gebildet/intelligent sein. ◇ ein attraktives/anziehendes Aussehen/eine gute berufliche Stellung besitzen ◇ auf das Aussehen/die berufliche Stellung/die Karriere/Statussymbole/Humor Wert legen ◇ um die Aufmerksamkeit des anderen Geschlechts werben ◇ auf Statussymbole setzen

Тема 2. Особливості життя у Німеччині. Daheim und Unterwegs.

Wohnen

- ◊ auf dem Land/in der Stadt/am Stadtrand/in einer ländlichen Umgebung/am Meer/in den Bergen wohnen/sich niederlassen
- ◊ die Eigentumswohnung/das Eigenheim/das Mehrfamilienhaus/ die Doppelhaushälfte besitzen
- ◊ in der Mietwohnung/dem Reihenhaus/dem Hochhaus/dem Wohnblock wohnen
- ◊ Zum Haus gehört der Schuppen/der Balkon/die Terrasse/der Keller/der Dachboden/der Garten/die Tiefgarage/die Einbauküche/die Zentralheizung/die Fußbodenheizung/der Fußbodenbelag.
- ◊ etwas Eigenes erwerben
- ◊ die Innenstadt meiden/bevorzugen
- ◊ zur Miete wohnen
- ◊ die Nebenkosten/die Kautions bezahlen
- ◊ die vollständig renovierte/bildschöne/großzügige/voll möblierte Wohnung
- ◊ die gehobene/gemütliche Ausstattung
- ◊ die Quadratmeterzahl/die Wohnfläche
- ◊ die günstige/ideale/ruhige Wohnlage
- ◊ der Mietverein/der Makler
- ◊ die Kündigungsfrist einhalten
- ◊ die Hausordnung beachten

Städte in Deutschland

- ◊ die Großstadt/die Kleinstadt/die Innenstadt/die Sehenswürdigkeit/den historischen Stadtkern besuchen/besichtigen
- ◊ eine Stadtrundfahrt/eine Busreise machen/unternehmen
- ◊ das Stadtrecht besitzen/verleihen
- ◊ das Wahrzeichen sein
- ◊ die Stadt/die Universität gründen
- ◊ die Bibliothek eröffnen
- ◊ die Kirche/das Denkmal einweihen
- ◊ den Grundstein für ein Denkmal/ein Gebäude legen
- ◊ Zur Stadt gehören: die Stadtmauer/die Fußgängerzone/das Gewerbegebiet/das Bürogebäude/das Einkaufszentrum/das Schloss/der Fluss.
- ◊ Freizeitmöglichkeiten/kulturelle Einrichtungen sind vorhanden.

Reisen

- ◊ sich an das Reisebüro/den Reiseveranstalter wenden
- ◊ die Reise/den Ausflug/den Urlaub im Internet buchen
- ◊ persönliche Beratung bekommen
- ◊ einen Ansprechpartner haben/suchen/finden
- ◊ ein günstiges Angebot finden/erhalten
- ◊ sich nach besonderen Bedingungen/Unterbringungsmöglichkeiten erkundigen
- ◊ auf namhafte Anbieter zurückgreifen
- ◊ Halbpension/Vollpension/eine Pauschalreise buchen
- ◊ die Geschäftsbedingungen genau lesen
- ◊ eine Reiserücktrittsversicherung haben/abschließen
- ◊ eine Umbuchung machen/vornehmen
- ◊ die Reise/den Urlaub/den Flug antreten/stornieren/buchen/umbuchen
- ◊ Reisevorbereitungen treffen/machen
- ◊ ein gutes Preis-Leistungs-Verhältnis bevorzugen
- ◊ in der Sonne/am Strand liegen
- ◊ mit dem Service/dem Komfort/der Sauberkeit zufrieden sein
- ◊ den Vertrag/die Reise rückgängig machen
- ◊ die Anwaltskosten/die Stornokosten zahlen
- ◊ der Ärger/die Beschwerde über den Urlaub
- ◊ sich über das Hotel/den Urlaubsort/das Essen/den Campingplatz/die Ferienwohnung ärgern/beschweren
- ◊ das Geld zurückverlangen
- ◊ nach der Reise eine Geldforderung stellen

Hotels

- ◊ im Hotel/in der Herberge/in der Pension/in der Unterkunft übernachten
- ◊ das luxuriöse/einfache/komfortable/preisgünstige/prächtige/elegante/gepflegte/ausgezeichnete/traditionsreiche Hotel
- ◊ Das Hotel/Die Hotelkette hat einen guten Ruf.
- ◊ Das Hotel verfügt über gemütliche/komfortable Gästezimmer.
- ◊ Das Hotel bietet Einzel-/Doppel-/Dreibettzimmer mit Bad/WC/Minibar/Telefon/Internetanschluss.
- ◊ Der Hoteleigentümer/Der Hotelbesitzer hat das Hotel aufwendig renoviert.
- ◊ Das Hotel liegt inmitten einer einzigartigen Landschaft/in verkehrsgünstiger Lage.
- ◊ die aufwendig restaurierte Wassermühle
- ◊ die kulinarische Vielfalt genießen
- ◊ Feinschmecker geraten ins Schwärmen.
- ◊ ein beliebtes Reiseziel sein
- ◊ über ein großes/unbegrenztes/vielfältiges Freizeitangebot verfügen

Europa und die Deutschen

- ◇ die Daten/die Wirtschaftsdaten/die Angaben der Europäer von der Geburt bis zum Tod erfassen/registrieren
- ◇ die Deutschen/die Europäer/die Ungarn/die Litauer/die Franzosen liegen im Mittelfeld/an der Spitze/unter dem Durchschnitt/unterhalb der Mitte/einsam vorn
- ◇ die Dokumentation/die Statistik enthüllt/zeigt/weist auf/verzeichnet
- ◇ statistisch gesehen/der Statistik zufolge/laut (der) Statistik
- ◇ der Durchschnittsbürger/der Durchschnittseuropäer/durchschnittlich/im Durchschnitt
- ◇ Selbstmord verüben/freiwillig aus dem Leben scheiden
- ◇ der höchste/niedrigste/stärkste Alkoholkonsum
- ◇ europäische Länder/Großstädte/Kleinstädte/Sprachen/Bürger/Einwohner/Persönlichkeiten
- ◇ Der Komponist/Dirigent/Pianist ist über Landesgrenzen hinweg bekannt/berühmt.
- ◇ Er/Sie ist von Geburt Bulgare/Bulgarin.
- ◇ Sie wurden wegen ihres Klavierspiels verehrt/gepriesen.
- ◇ Unter diesem Namen ist er/sie bekannt/berühmt geworden.
- ◇ die Symbolfigur/der Initiator

Abenteuer Ausland

- ◇ ins europäische Ausland/in ein anderes Land/nach Norwegen ziehen/umziehen
- ◇ das Abenteuer/die Abwechslung/die Herausforderung suchen/finden
- ◇ nach besseren Chancen/Karrieremöglichkeiten/besser bezahlten Jobs/einer soliden Ausbildung/einer neuen Stelle Ausschau halten
- ◇ Deutsche Arbeitskräfte/Arbeitssuchende/Facharbeiter/Handwerker werden im Ausland geschätzt/gern genommen.
- ◇ Die Bundesagentur für Arbeit/Die Zeitarbeitsagentur verzeichnet hohe Vermittlungsquoten.
- ◇ Möglichkeiten bieten sich im Baugewerbe/im Finanz- und Bankwesen/in der Industrie/im Handwerk/im medizinischen Pflegebereich.
- ◇ pendeln/der Pendelverkehr/der Pendler/die Pendlerin
- ◇ sich an das neue Land/an die neuen Kollegen gewöhnen
- ◇ sich in einer anderen Stadt/in einem anderen Land wohlfühlen
- ◇ sich mit seiner Familie/seinem Land/seiner Heimat verbunden fühlen
- ◇ an die Heimat/die Rückkehr/die Bekannten/die Verwandten denken
- ◇ von Deutschland/der Heimat/einem besseren Leben träumen/schwärmen
- ◇ sich vor dem Neuanfang/dem Ungewissen fürchten
- ◇ sich auf das Gefühl/die Intuition/den Verstand/andere Menschen verlassen
- ◇ auf die alte/vertraute/gewohnte Umgebung verzichten

Kulturelle Unterschiede

- ◇ einheimische/ausländische/zukünftige Geschäftspartner empfangen/begrüßen/willkommen heißen
- ◇ das Missverständnis/das Unbehagen
- ◇ sich über die Gewohnheiten/die Sitten/die Gepflogenheiten/die kulturellen Eigenheiten/feste Rituale informieren/erkundigen
- ◇ der Start/der Auftakt/der Beginn einer Verhandlungsrunde/eines Geschäftsessens/einer geschäftlichen Begegnung/einer Geschäftsverhandlung
- ◇ lockeren/informellen/formellen Umgang pflegen/schätzen/bevorzugen

Kennen Sie die Sorben?

- ◇ die anerkannte/kleine/große Minderheit/Bevölkerungsgruppe
- ◇ die Sorben/die Dänen/die Friesen siedelten sich an/leben/wohnen in Deutschland
- ◇ sich an Lebensbedingungen/Umstände/Gewohnheiten anpassen
- ◇ die Eigenständigkeit/die Selbstständigkeit/die weitere Existenz bewahren/schützen/hüten/aufrechterhalten
- ◇ eigene Vereine/Organisationen/Verlage/Institutionen gründen/aufbauen/errichten
- ◇ die Entwicklung der Sprache und Kultur fördern/unterstützen/ausbauen
- ◇ die Kultur eines Volkes verbieten/untersagen
- ◇ eine eigene Verfassung/politische Rechte erhalten
- ◇ die Heimat verlassen
- ◇ traditionelle Feste pflegen/begehen/feiern
- ◇ die sorbische Geschichte/Literatur/Tracht/Hochzeit/Familie/Familienfeier/Sprache
- ◇ der sorbische Rundfunk/Brauch/Ort
- ◇ das sorbische Fest/Kostüm/Brauchtum
- ◇ einwandfrei/gut/ausgezeichnet/mittelmäßig Sorbisch verstehen/sprechen/schreiben
- ◇ zu den Naturschutzgebieten gehören
- ◇ eine lange Tradition im Gemüseanbau und in der Gemüsekonservierung haben
- ◇ Interessantes über Wohn- und Lebensweisen erfahren

Termine

- ◇ regelmäßige/wichtige/dringende Termine
- ◇ einen Termin vereinbaren/festlegen/einhalten/wahrnehmen/verschieben/verlegen/verschwitzen (*umg.*)/absagen
- ◇ es ginge/es ist mir recht/es passt mir/es kommt mir gelegen/es wäre mir (*um 11.00 Uhr*) lieber
- ◇ sich einen Termin geben lassen
- ◇ Ich hätte/möchte gern einen Termin bei Herrn/Frau ...
- ◇ einen Termin in den (*elektronischen*) Terminkalender eintragen/schreiben
- ◇ der Arzt-/Abgabe-/Liefer-/Zahlungs-/Einsendetermin

Der Umgang mit Kollegen

- ◇ die persönliche/unpersönliche/kühle Arbeitsatmosphäre
- ◇ der freundliche/nette/zuvorkommende/hilfsbereite Kollege
- ◇ Komplimente bekommen/empfangen/annehmen/geben/machen/verteilen/zurückweisen
- ◇ die Wertschätzung
- ◇ das ehrlich gemeinte/glaubwürdige/aufrichtige Kompliment
- ◇ mit Komplimenten um sich werfen
- ◇ das mangelnde Selbstbewusstsein
- ◇ die positive Rückmeldung/Einstellung
- ◇ Floskeln können die kollegiale Beziehung belasten/stark beanspruchen.
- ◇ im Berufs- und Privatleben loben/tadeln/kritisieren
- ◇ die Aufmunterung/die Ermunterung
- ◇ einen Kollegen/eine Kollegin aufmuntern/zu etwas ermuntern

Besprechungen

- ◇ die Besprechung/die Sitzung/die Beratung/die Konferenz/die Versammlung vorbereiten/leiten/moderieren
- ◇ eine Besprechung findet statt/wird abgehalten
- ◇ das Sitzungsprotokoll verfassen/schreiben/tippen/lesen/ausdrucken
- ◇ Auf der Tagesordnung stehen folgende Punkte/Themen: ...
- ◇ protokollieren
- ◇ der Tagesordnungspunkt/der Diskussionsleiter/die Stellungnahme
- ◇ einen Vorschlag machen/unterbreiten
- ◇ Ideen sammeln
- ◇ konkrete Beschlüsse/Entscheidungen fassen/treffen
- ◇ vom Thema abschweifen
- ◇ der langatmige/stichhaltige/sachliche Gesprächsbeitrag

Studienwahl

- ◇ der Abiturient/der Studienanfänger/der Student/der Studierende/der Kommilitone
- ◇ das Studienfach/das Nebenfach/den Studienort wählen/wechseln
- ◇ gute Berufsaussichten/einen festen Berufswunsch haben
- ◇ die Karriere/die Zukunft/den Beruf im Blick haben
- ◇ sich für Psychologie/Betriebswirtschaftslehre/Jura/Informatik entscheiden
- ◇ in eine Metropole/weg vom heimischen Herd/weg vom Heimatort/ins Studentenwohnheim gehen/ziehen
- ◇ die Kosten für ein Zimmer/eine Wohnung/eine eigene Bude (*umg.*) scheuen
- ◇ sich an einer Universität einschreiben/bewerben
- ◇ die Vorlesung/das Seminar/die Universität/die Hochschule besuchen
- ◇ ein Betriebspraktikum machen/absolvieren
- ◇ Studiengebühren zahlen
- ◇ Stipendium erhalten/auszahlen/beantragen
- ◇ die Magisterarbeit/die Promotion/die Habilitation schreiben

Korrespondenz

- ◇ die Anfrage/das Angebot/der Auftrag
- ◇ Wir sind auf der Suche nach .../Wir suchen ...
- ◇ Im Internet/Auf Ihrer Homepage/In Ihrer Anzeige haben wir gesehen/gelesen, dass ...
- ◇ sich besonders interessieren für .../interessiert sein an .../besonderes Interesse haben an ...
- ◇ für eine schnelle Antwort dankbar sein/auf ein baldiges Angebot hoffen/sich auf den Auftrag freuen
- ◇ im Voraus danken
- ◇ die Anschrift des Empfängers/des Absenders
- ◇ In der Anlage senden wir ein Belegexemplar/eine Kopie/einen Vertrag.
- ◇ den Katalog/die Broschüre/den Prospekt schicken/senden/zusenden/erhalten/bekommen/anfordern/bestellen
- ◇ um ausführliche Informationen bitten
- ◇ Die Liefer- und Zahlungsbedingungen lauten: ...
- ◇ Die Zahlung ist nach Erhalt der Rechnung fällig.
- ◇ dem Absender danken/sich beim Absender bedanken

Тема 5. Розподіл часу. Zeitverteilung.

Zeit und Tätigkeit

- ◇ mit öffentlichen Verkehrsmitteln/mit dem eigenen Wagen unterwegs sein
- ◇ im Stau stehen/auf etwas warten
- ◇ die Zeit mit Faulenzen/Fernsehen/Sauber machen/Aufräumen verbringen
- ◇ die Zeiteinteilung/sich die Zeit einteilen
- ◇ die Zeitverschwendung/die Zeitvergeudung/die Zeit verschwenden/vergeuden
- ◇ unter Zeitdruck stehen/unter Zeitmangel leiden
- ◇ etwas raubt jemandem die Zeit
- ◇ Zeit für etwas zur Verfügung haben
- ◇ Er/Sie hätte gern mehr Zeit für seine/ihre Hobbys.
- ◇ der genaue/straffe/übersichtliche Zeitplan
- ◇ Die Zeit läuft/drängt/geht vorbei.
- ◇ sich in der Freizeit/täglich/jedes Wochenende/jeden Tag viel vornehmen
- ◇ urlaubsreif sein/den Urlaub/die Ruhepause genießen
- ◇ im Schichtdienst arbeiten/Frühschicht/Spätschicht haben

Zeit zum Lesen

- ◇ einen Text lesen/überfliegen/schreiben/verfassen/ablesen/durchlesen
- ◇ ein Buch nicht auslesen/zu Ende lesen
- ◇ über den Text/das Buch/den Roman/die Erzählung nachdenken/diskutieren/reden/sprechen
- ◇ in der Zeitschrift/Zeitung/Illustrierten blättern
- ◇ Kindern Bücher/Tiergeschichten vorlesen
- ◇ erfundene/erdachte/spannende/gefühlvolle/geheimnisvolle/vergnügli che/rührende Geschichten/Märchen/Erzählungen
- ◇ die Wortspielerei/das Sprachexperiment
- ◇ das Elternhaus/das Elternteil/das Lesekind
- ◇ Bücher im Regal verstauen/unterbringen
- ◇ den Kriminalroman/das Taschenbuch/die Sammlung mit Volksmärchen/das Kinderbuch/das Kochbuch/den Finanzratgeber in der Bibliothek ausleihen
- ◇ die Leserratte/der Bücherwurm
- ◇ durch Fantasy-Geschichten/Abenteuerromane/Comics den Bezug zur Wirklichkeit verlieren

Zeit für den Sport

- ◇ Sport treiben/machen
- ◇ zum Sport/Training gehen
- ◇ eine Sportveranstaltung organisieren/besuchen
- ◇ einen Lieblingssportler/eine Lieblingssportlerin haben
- ◇ zu den beliebten/bevorzugten/seltenen Sportarten gehören
- ◇ auf der Beliebtheitsskala oben/unten stehen
- ◇ Die Begeisterung für eine Sportart nimmt zu/ab.
- ◇ Handball/Volleyball/Fußball/Basketball/Tennis spielen
- ◇ in der Freizeit schwimmen/turnen/wandern/segeln/tanzen/reiten
- ◇ an einer Weltmeisterschaft teilnehmen
- ◇ Mitglied der Nationalmannschaft sein
- ◇ der Weltmeister/die Weltmeisterin sein/werden
- ◇ einen Weltrekord aufstellen
- ◇ den Wettkampf/die Meisterschaft/das Endspiel/die Vorrunde/das Länderspiel verlieren/gewinnen
- ◇ einen Fußballverband gründen
- ◇ Mitglied eines Sportvereins/Sportklubs sein/werden
- ◇ Regeln erarbeiten/festlegen/verfeinern

Besondere Tätigkeiten und Hobbys

- ◇ besondere/ausgefallene/nicht alltägliche Hobbys/Tätigkeiten/Beschäftigungen/Wahlfächer
- ◇ Wasserski/Slalom/Wakeboard fahren
- ◇ über Rampen springen
- ◇ sich in den See/ins Wasser stürzen/fallen lassen
- ◇ das Bienenvolk/der Bienenstock/der Imker/die Imkerbluse/-haube
- ◇ Honig schleudern/gewinnen
- ◇ geheime/verschlüsselte Nachrichten versenden
- ◇ Informationen vor Dritten verbergen
- ◇ die eigene Geheimschrift entwickeln
- ◇ Extremsport/Trendsport machen
- ◇ der Reitsport/die Pferdedressur/das Dressurreiten/das Springreiten
- ◇ die Ausdauer/die Kondition erhöhen
- ◇ die Liftanlage/das Gleichgewichtsgefühl
- ◇ Sprünge/Saltos/Rotationen vollführen
- ◇ sich für das Außergewöhnliche/Besondere/Extreme begeistern/interessieren
- ◇ mit der Mode Schritt halten
- ◇ einen Kick/einen Nervenkitzel spüren/fühlen/erleben
- ◇ aus dem Alltag ausbrechen
- ◇ seine eigenen Grenzen/Schwachpunkte kennen und überwinden/überschreiten lernen

Тема 6. Дозвілля. Freizeit.

Neues aus aller Welt

- ◊ der Nachrichtensprecher/die Nachrichtensprecherin
- ◊ das Fernsehprogramm/das Radioprogramm/die Nachrichtensendung/die Regionálnachrichten/das Tagesgeschehen
- ◊ Nachrichten sehen/hören/lesen
- ◊ den Nachrichten aufmerksam folgen
- ◊ Informationen verpassen
- ◊ einen Bericht lesen/vorlesen/vorstellen/schreiben
- ◊ Objektivität ist ein erstrebenswertes Ziel.
- ◊ bestimmte Themen auswählen/behandeln
- ◊ eine Entscheidung treffen
- ◊ die Kameraaufnahme/der Kameramann
- ◊ Die Themenauswahl hängt von subjektiven Entscheidungen ab.
- ◊ die Aufarbeitung des Materials
- ◊ die Nachrichtenforschung
- ◊ die wichtigsten Voraussetzungen für eine Nachricht: Aktualität, Überraschung, Bekanntheit, Personalisierung, Spannung, Kuriosität, Nähe und Identifikation
- ◊ gegen moralische Normen verstoßen/von der Norm abweichen
- ◊ Neuigkeiten brauchen einen Wiedererkennungswert.

Den Tätern auf der Spur – Fernsehkrimis

- ◊ Ein Schuss fällt.
- ◊ Das Blaulicht blinkt.
- ◊ den Tatort untersuchen
- ◊ den Täter finden/überführen
- ◊ ein Verbrechen verüben/begehen
- ◊ den Fall/das Verbrechen/den Mord/den Totschlag restlos aufklären/lösen
- ◊ Die Mordkommission/Der Ermittler/Der Kommissar fahnden/ermitteln/sind dem Täter auf der Spur.
- ◊ Beweise sammeln/beschaffen
- ◊ das Bedürfnis nach Gerechtigkeit befriedigen
- ◊ die DNA-Analyse auswerten
- ◊ Dienstschluss haben
- ◊ rund um die Uhr zur Verfügung stehen
- ◊ zur Einsicht/zum Ziel kommen
- ◊ einen Beitrag zur Aufklärung von Verbrechen leisten
- ◊ den Verbrecher/den Täter/den Dieb/den Mörder verhaften
- ◊ das Geständnis/ein Geständnis ablegen/machen
- ◊ die Tat gestehen
- ◊ die Einschaltquote
- ◊ Wert auf Spannung legen
- ◊ Neugier erregen/wecken

Politik

- ◊ etwas passiert/ereignet sich
- ◊ Ereignisse überschlagen sich
- ◊ die Massenflucht von DDR-Bürgern
- ◊ die Botschaft eines Landes, der Botschafter
- ◊ Grenzbefestigungen abbauen
- ◊ Verhandlungen führen
- ◊ gegen die Bevormundung des Staates protestieren
- ◊ mit Gewalt gegen Demonstranten vorgehen
- ◊ vor dem Ansturm der Massen kapitulieren
- ◊ Etwas verändert/verschlechtert/verbessert sich.
- ◊ positive/negative Tendenzen aufweisen
- ◊ Es gibt Fortschritte/Rückschritte.
- ◊ die Politikverdrossenheit
- ◊ Das politische Engagement/Interesse/Desinteresse sinkt/steigt/bleibt gleich.

Kriminalität

- ◊ ein leichter/schwerer Diebstahl
- ◊ der Betrug
- ◊ die Sachbeschädigung
- ◊ die Körperverletzung
- ◊ das Rauschgiftdelikt
- ◊ geringfügige Gesetzesverstöße: Schwarzfahren/das Sprühen von Graffiti/das Beschmutzen von Hauswänden
- ◊ die Beleidigung
- ◊ der Widerstand gegen die Staatsgewalt
- ◊ Straftaten gegen die öffentliche Ordnung/gegen das Ausländer- und Asylverfahrensgesetz
- ◊ ein Verbrechen bei der Polizei anzeigen
- ◊ Strafanzeige erstatten
- ◊ Die Aufgaben vervielfachen sich.
- ◊ unter einer hohen Kriminalitätsrate leiden
- ◊ empfindliche/hohe Strafen einführen/verhängen
- ◊ über eine hohe Polizeidichte verfügen
- ◊ auf die steigende Kriminalität reagieren
- ◊ eine Tat beim Verhör gestehen
- ◊ den Kampf gegen die Korruption antreten
- ◊ Missbrauch der Macht zu privatem Nutzen
- ◊ Bestechungsgelder zahlen/annehmen
- ◊ das Vertrauen in die staatliche Verwaltung verlieren
- ◊ auf die hohe Dunkelziffer verweisen/eine hohe Dunkelziffer aufweisen
- ◊ auf eine Mauer des Schweigens stoßen
- ◊ sich um mehr Transparenz bemühen
- ◊ das Bundeskriminalamt

Technik und Wissenschaft.

Technik im Haushalt

- ◇ Das Gerät/Der Apparat ist ausgestattet mit/ausgerüstet mit/lässt sich einsetzen für ...
- ◇ technische Geräte/Apparate benutzen/einschalten/ausschalten/bedienen
- ◇ auf ein technisches Gerät/einen technischen Apparat verzichten
- ◇ Geld für ein technisches Gerät/einen technischen Apparat ausgeben
- ◇ Der Knopf/Der Schalter/Der Hebel/Die Taste befindet sich an der linken/rechten/oberen/unteren Seite.
- ◇ Das Gerät lässt sich einsetzen als/kann verwendet werden als ...
- ◇ die Mikrowelle
- ◇ der Hersteller
- ◇ die Mikrowellenleistung
- ◇ Die Leistungsstufen lassen sich im laufenden Betrieb verändern.
- ◇ Die Mikrowelle ist als ... einsetzbar/verwendbar.
- ◇ die Umweltverträglichkeit
- ◇ ein Gerät „frisieren“
- ◇ Strahlen nachweisen
- ◇ die Gefahr/Unschädlichkeit/Schädlichkeit der Strahlung
- ◇ Der zulässige Grenzwert beträgt ...

Produkte

- ◇ der Produktname/einen Namen erfinden
- ◇ Die Nachfrage nach einem unverwechselbaren Namen wächst/steigt/erhöht sich.
- ◇ Es kommt auf den Klang des Namens an.
- ◇ Beim Kauf eines Produkts kann man auf den Namen/das Preis-Leistungs-Verhältnis/die technische Ausstattung/die Umweltverträglichkeit/die Benutzerfreundlichkeit achten.
- ◇ Ein Produktname/Ein Produkt setzt sich auf dem Markt durch.
- ◇ das allerneueste/einzigartige/beste Produkt
- ◇ ein besonderes/modernes/klassisches Design haben
- ◇ Das Produkt entspricht dem höchsten technischen Standard/erfüllt höchste Ansprüche.
- ◇ Die Kundenbetreuung ist umfassend/wichtig/steht im Mittelpunkt.

Technikfrust

- ◇ der Umgang mit der Technik
- ◇ digitale/benutzerfreundliche/leicht zu bedienende Produkte auf den Markt bringen
- ◇ Der Konsumfrust steigt/sinkt/geht zurück.
- ◇ Technik erleichtert das Leben.
- ◇ bei der Benutzung Spaß empfinden
- ◇ die Benutzerfreundlichkeit
- ◇ die kompetente/freundliche Beratung
- ◇ Verbraucher/Kunden fühlen sich von zu vielen Funktionen überfordert.
- ◇ guten Service bieten
- ◇ die Bedienung der Geräte vereinfachen

Am Computer

- ◇ die Tastatur/die Taste/der Bildschirm/das Kabel/der Stecker
- ◇ Daten kann man speichern/sichern/kopieren/löschen.
- ◇ Gespeicherte Daten können verlorengehen.
- ◇ Rechner können abstürzen.
- ◇ am Computer seine Bankgeschäfte erledigen
- ◇ Computerfrust kann zu Schäden der Gesundheit/der Volkswirtschaft führen/wirkt sich negativ/positiv auf die Arbeitsmotivation aus.
- ◇ Man kann viel Zeit vor dem Computer/dem Rechner verbringen.
- ◇ Man kann aus Frust auf den Rechner schimpfen/mit der Maus werfen/den Bildschirm schlagen/(gegen) das Gehäuse treten.
- ◇ ein Passwort eingeben/schützen/auswählen/verwenden/entschlüsseln/knacken
- ◇ mit Passwörtern vorsichtig umgehen

Trends

- ◇ der Mode-, Gefühls- und Meinungstrend
- ◇ Eine Moderichtung liegt im Trend/ist angesagt/ist in/ist cool.
- ◇ eine neue Geschäftsidee haben
- ◇ auf einer „In- und Out-Liste“ stehen
- ◇ Vorlieben von Stars kennen
- ◇ Die Unkenntnis von Trends kann in die gesellschaftliche Isolation führen.
- ◇ Das Aufspringen auf einen „Modezug“ kann für Unternehmen Umsatzzuwächse bedeuten.
- ◇ Trendagenturen machen im Auftrag von Firmen neue Entwicklungen ausfindig/spüren neue Entwicklungen auf.
- ◇ Manche Firmen lassen sich von Beratern etwas aufschwätzen.
- ◇ Erfolge kann man nicht voraussehen.

Lebensweise und Umwelt.

Gesundes Leben

- ◊ die Krankheiten/Zivilisationskrankheiten/Erkrankungen
- ◊ etwas kann Krankheiten auslösen
- ◊ der Risikofaktor/die Risikofaktoren: falsche Ernährung/mangelnde Bewegung/übermäßiger Alkoholkonsum/Rauchen
- ◊ Krankheiten vermeiden/verhindern
- ◊ sich ausgewogen ernähren/sich ausreichend bewegen/auf Zigaretten und Alkohol verzichten/regelmäßig Sport treiben/auf Nahrungsvielfalt achten/den Lebensstil ändern
- ◊ gesunde Ernährung wichtig finden
- ◊ reichlich Obst und Gemüse essen
- ◊ wenige stark verarbeitete Lebensmittel zu sich nehmen
- ◊ industriell hergestellten Lebensmitteln misstrauen
- ◊ althergebrachter/naturbelassener Nahrung vertrauen
- ◊ sich in der Ernährung nicht immer nach den neuesten Forschungsergebnissen richten
- ◊ auf die eigenen Körpersignale achten
- ◊ das eigene Sättigungsgefühl wahrnehmen
- ◊ die nächste Mahlzeit genießen

Gesundheitliche Probleme

- ◊ der Arzt/die Ärztin/die Ärzte
- ◊ zum Arzt gehen
- ◊ Angst vor dem (Zahn-)Arzt haben
- ◊ an (einer Krankheit)/unter (Schmerzen/Asthmaanfällen) leiden
- ◊ Schmerzen lindern
- ◊ eine Erkältung/Grippe/Kopfschmerzen/Muskelerkrankungen ... haben
- ◊ ein altes Hausmittel verwenden/weiterempfehlen
- ◊ einen Umschlag/ein Dampfbad machen
- ◊ die Schulmedizin/die medizinische Versorgung
- ◊ sich für alternative Heilmethoden interessieren
- ◊ auf einen (Operations-)Termin warten
- ◊ die Krankenversicherung/krankenversichert sein

Essen und Umwelt

- ◊ Die Alarmglocken sollten läuten.
- ◊ die Folgen des Klimawandels
- ◊ der Raubbau an der Natur
- ◊ Tiere sind vom Aussterben bedroht.
- ◊ Die Meere sind überfischt.
- ◊ Die Tierbestände müssen sich regenerieren.
- ◊ Der Rohstoff wird knapp.
- ◊ Die Nachfrage übersteigt das Angebot.
- ◊ Plantagen liegen brach.
- ◊ Es kommt zu einem Engpass.
- ◊ Es wird ein mysteriöses Sterben beobachtet.
- ◊ Feinschmecker/Köche stellen sich auf Ersatzprodukte um.
- ◊ Die Lebensmittelpreise steigen/haben sich verdreifacht.

Umwelt als Belastung

- ◊ Feinstaub/Zigarettenqualm/Schadstoffe beeinträchtigen die Gesundheit.
- ◊ Etwas gilt als Gesundheitsrisiko.
- ◊ Etwas wird als (Gesundheits-)Belastung wahrgenommen.
- ◊ Etwas wirkt sich auf die Gesundheit aus.
- ◊ ein Rauchverbot verhängen, das Rauchen verbieten
- ◊ Etwas kann in wissenschaftlichen Studien nachgewiesen werden.
- ◊ lärmempfindlich sein/das Lärmempfinden messen lassen
- ◊ störende Geräusche/Lärm ertragen
- ◊ sich von Lärm belästigt fühlen
- ◊ auf den Lärmschutz des Hauses achten
- ◊ ein Tempolimit einführen
- ◊ die zulässige Höchstgeschwindigkeit senken
- ◊ die Geschwindigkeiten auf den Autobahnen europaweit vereinheitlichen

Gesunder Schlaf

- ◊ der Schlaf
- ◊ der Traum/die Träume
- ◊ die schlaflose Gesellschaft
- ◊ unter Schlafstörungen/Einschlafstörungen/Tagesmüdigkeit/Schlafmangel leiden
- ◊ Die Folgen von Übermüdung sind Unaufmerksamkeit/Konzentrationsmangel/verlangsamtes Denken und Handeln/schwere Verkehrsunfälle/todbringende Katastrophen.
- ◊ Entspannungsübungen machen
- ◊ die Lebensweise umstellen
- ◊ Medikamente einnehmen
- ◊ eine Schlafschule besuchen
- ◊ Gespräche führen
- ◊ Albträume/Verfolgungsträume haben
- ◊ von wilden Tieren träumen
- ◊ sich an seine Träume erinnern

Навчальним планом передбачено загальну кількість аудиторних 56 годин –із них практичні – 36 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 6 год., залік (9 семестр), аудиторних 28 годин – із них практичні – 24 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год., екзамен - 36 (10 семестр).

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II		
Назва Змістового модуля	Суспільні дослідження. Gesellschaftliche Erkundungen.					Суспільна діяльність. Gesellschaftliche Tätigkeit.		
Тематика модулів	Тема 1. <i>Особистості та їх життєвий шлях.</i>	Тема 2. <i>Особливості життя у Німеччині.</i>	Тема 3. <i>Міжкультурний діалог.</i>	Тема 4. <i>Робота та навчання.</i>	Тема 5. <i>Розподіл часу.</i>	Тема 6. <i>Дозвілля.</i>	Тема 7. <i>Нові тенденції у світі техніки та науки.</i>	Тема 8. <i>Здоровий спосіб життя та оточуючий світ.</i>
Кількість балів за присутність	18					12		
Виконання домашньої роботи	5x18=120					5x10=50		
Робота на практичних заняттях	18x10=180					12x10=120		
Самостійна робота	15					15		
Модульний контроль	25	25	25		25	25		
Написання реферату (творчої роботи)	15					15		
ІНДЗ	-					30		
Форми контролю	Залік					Екзамен		
Загальна кількість балів за семестр	423					292		

V. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

9 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Суспільні дослідження.		
<i>Тема 1. Особистості та їх життєвий шлях.</i>		
1	Знайомство. Вживання артиклів у німецькій мові.	2
2	Школа та навчання. Класифікація та відмінювання іменників німецької мови.	2
3	Біографії. Прийменники у німецькій мові: класифікація та особливості вживання.	2
4	Людські стосунки. Займенник у німецькій мові: типологія та відмінювання.	2
5	Незвичайні особистості. Відмінювання та ступені порівняння прикметників німецької мови.	2
<i>Тема 2. Особливості житла у Німеччині.</i>		
6	Стилі житла. Дієслова теперішнього часу німецької мови: відмінювання та особливості вживання.	2
7	Міста у Німеччині. Дієслова минулого часу німецької мови: відмінювання та особливості вживання.	2
8	Подорожі. Дієслова майбутнього часу німецької мови: відмінювання та особливості вживання.	2
9	Готелі. Три основні форми дієслів німецької мови.	2
<i>Тема 3. Міжкультурний діалог.</i>		
10	Європа та Німеччина. Просте речення. Порядок слів у простому поширеному реченні.	2
11	Культурне розмаїття професійного життя. Сполучники підрядності.	2
12	Культурне розмаїття повсякденного життя. Складносурядне та складнопідрядне речення. Типологія та особливості вживання.	2
<i>Тема 4. Робота та навчання.</i>		
13	Робочий час. Інфінітивні конструкції у німецькій мові.	2
14	Спілкування з колегами. Поняття модальності у німецькій мові.	2
15	Університетське життя. Заперечні речення у німецькій мові.	2
<i>Тема 5. Розподіл часу.</i>		
16	Ефективний розподіл часу. Числівники у німецькій мові: класифікація та вживання.	2
17	Читання книжок. Проблема визначення роду німецьких іменників.	2
18	Спорт та захоплення у нашому житті. Тренувальні вправи з граматики.	2
	<u>Разом</u>	36 год.

10 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 2. Суспільна діяльність.		
<i>Тема 6. Дозвілля.</i>		
1	Новини з усього світу. Тренувальні вправи з граматики.	2
2	Вади сучасного суспільства. Тренувальні вправи з граматики.	2
3	Історія та політика. Тренувальні вправи з граматики.	2
4	Толерантність та злочинність. Тренувальні вправи з граматики.	2
	МК 5	
<i>Тема 7. Нові тенденції у світі техніки та науки.</i>		
5	Техніка у домашньому господарстві. Тренувальні вправи з граматики.	2
6	Продукція та споживачі. Тренувальні вправи з граматики.	2
7	Комп'ютер та інтернет. Тренувальні вправи з граматики.	2
8	Новітні технічні тенденції. Тренувальні вправи з граматики.	2
	МК 6	
<i>Тема 8. Здоровий спосіб життя та оточуючий світ.</i>		
9	Здоровий спосіб життя сьогодні. Тренувальні вправи з граматики.	2
10	Проблеми зі здоров'ям. Тренувальні вправи з граматики.	2
11	Здорове харчування. Тренувальні вправи з граматики.	2
12	Навколишнє середовище. Тренувальні вправи з граматики.	2
	МК 7	
	Разом	24 год.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Представлено такими видами роботи:

1. Домашня робота.
2. Написання реферату.
3. Контроль домашнього читання.

9 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виконання домашньої роботи	50 год.
2	Написання реферату	20 год

3.	Контроль домашнього читання	10 год.
	Разом	80 год.

10 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виконання домашньої роботи	30 год.
2	Написання реферату	20 год.
3.	Контроль домашнього читання	10 год.
	Разом	60 год.

Завдання 1.

Виконання самостійної (домашньої) роботи (5 балів за кожне завдання). Зміст домашніх завдань:

- складання та вивчення монологу до прочитаного тексту;
- виконання різних типів вправ з граматики;
- декламація скоромовок;
- вивчення напам'ять віршів німецькою мовою;
- складання та презентація діалогів за поданою темою;
- написання есе;
- написання творів за поданою темою тощо.

Карта виконання самостійної (домашньої) роботи

9 семестр

Модуль 1	Зміст д/з	Кількість балів за домашню роботу
Тема 1. <i>Особистості та їх життєвий шлях.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	декламація скоромовок	5
	написання есе	5
	складання та презентація діалогів за поданою темою	5
Тема 2. <i>Особливості житла у Німеччині.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	декламація скоромовок	5
	написання есе	10
	складання та презентація діалогів за поданою темою	5
Тема 3. <i>Міжкультурний діалог.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5

	вивчення напам'ять віршів німецькою мовою	5
	складання та презентація діалогів за поданою темою	10
Тема 4. <i>Робота та навчання.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	вивчення напам'ять віршів німецькою мовою	5
	складання та презентація діалогів за поданою темою	5
	написання творів за поданою темою	10
Тема 5. <i>Розподіл часу.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	вивчення напам'ять віршів німецькою мовою	5
	написання есе	5
	написання творів за поданою темою	10
Загальна кількість балів:	120 балів	

10 семестр

Модуль 2	Зміст д/з	Кількість балів за домашню роботу
Тема 6. <i>Дозвілля.</i>	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	вивчення напам'ять віршів німецькою мовою	5
	написання есе	5
Тема 7. <i>Нові тенденції у світі техніки та науки.</i>	написання творів за поданою темою	5
	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	вивчення напам'ять віршів німецькою мовою	5
Тема 8. <i>Здоровий спосіб життя та оточуючий світ.</i>	складання та презентація діалогів за поданою темою	5
	складання та вивчення монологу до прочитаного тексту	5
	написання есе	5
	складання та презентація діалогів за поданою темою	5

Загальна кількість балів:	50 балів
----------------------------------	-----------------

Завдання 2.

Написання та захист реферату (15 балів) за поданою тематикою:

9 семестр

1. Видатні політичні діячі Німеччини.
2. Нобелівські лауреати німецькомовних країн.
3. Світ мистецтва та кіно німецькомовних країн.
4. Діалектне розмаїття у Німеччині.
5. Нововведення у сучасній літературній німецькій мові.

10 семестр

6. Відомі педагоги німецькомовних країн: життєвий шлях та діяльність.
7. Статистичні відомості про стан довкілля та природних ресурсів Німеччини.
8. Особливості німецької кухні та культура харчування німців.
9. Видатні історичні події Німеччини: ретроспектива та сьогодення.
10. Традиції та побут німецьких громадян.

Карта виконання реферату

Семестр	Бали	Термін виконання (місяці)
9 семестр	15	грудень
10 семестр	15	травень

Критерії оцінювання реферату

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Складання плану реферата	1
2.	Аналіз сутності та змісту першоджерел	2
3.	Виклад фактів в логічній послідовності	5
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	3
5.	Орфоепічна та орфографічна грамотність тексту	2
6.	Наявність додатків (схеми, таблиці, діаграми, графіки тощо)	1
7.	Наявність у тексті посилань, цитат, крилатих висловів, сентенцій тощо.	1

Разом	15 балів
--------------	-----------------

Завдання 3.

Творча робота (домашнє читання німецькомовного твору) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання.

Карта виконання домашнього читання

Змістовний модуль	Теми	Бали	Термін виконання (місяці)
Модуль 1.			
Домашнє читання твору «Поєдинок» Патріка Зюскінда	1-4	5x3	жовтень-листопад
Модуль 2.			
Домашнє читання твору «Тунель» Фрідріха Дюренмата	5-8	5x3	квітень-травень
Разом		30 балів	

Критерії оцінювання домашнього читання

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Швидкий темп читання твору німецькою мовою	1
2.	Складання розгорнутого плану переказу тексту	2
3.	Правильний переклад твору українською мовою	5
4.	Виконання передтекстових завдань	2
5.	Виконання післятекстових завдань	2
6.	Відтворення висловлювання за змістом прочитанного тексту	3
Разом		15 балів

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Підготовка презентації з використанням смарт-дошки (обсяг презентації – 10-15 слайдів):

Тематика презентацій з дисципліни

1. Система дошкільної освіти Німеччини.
2. Система шкільної освіти Німеччини.
3. Система професійної освіти Німеччини.
4. Система вищої освіти Німеччини.
5. Можливості подальшої освіти у Німеччині.
6. Видані пам'ятки Німеччини.
7. Родинне виховання у Німеччині.
8. Роль жінок у Німеччині.
9. Головні пріоритети німецького суспільства.
10. Народні школи Німеччини.

Карта індивідуального завдання студента

<i>Вид ІНДЗ</i>	<i>Академічний контроль</i>	<i>Бали</i>	<i>Термін виконання (місяці)</i>
Підготовка презентації	Захист ІНДЗ	30 балів	травень

Критерії оцінювання індивідуального завдання

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Дотримання плану презентації	2
2.	Мовна правильність оформлення презентації	3
3.	Інформативність викладеного матеріалу	2
4.	Представлення на другому слайді 15 нових слів з перекладом	3
5.	Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації	8
6.	Використання нової лексики при усному представленні презентації	3
7.	Наявність завдань для аудиторії	3
8.	Наявність ілюстрацій, фото тощо	2
9.	Орфоепічна та орфографічна грамотність	2

10.	Використання в презентації аудіофайлів	2
Разом		30 балів

Шкала оцінювання індивідуального завдання

Рівень виконання	Кількість балів	Оцінка за традиційною системою
Високий	24-30	Відмінно
Достатній	16-23	Добре
Середній	8-15	Задовільно
Низький	0-7	Незадовільно

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

- Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, основою якої є звітність за кожен етап передбачений програмою. Грунтуючись на звітності оцінювання рівня знань відбувається накопичення підсумкових балів до 100.

- Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях нижче.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю (9 семестр)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	18	18
2.	Робота на практичних заняттях	10	18	180

3.	Виконання домашнього завдання	5	18	120
4.	Виконання творчої роботи	15	1	15
5.	Самостійна робота	5	3	15
6.	Модульні контрольні тести	25	3	75
	Максимальна кількість балів	423		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	4,2		

**Розрахунок рейтингових балів за видами поточного
(модульного) контролю (10 семестр)**

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	12	12
2.	Робота на практичних заняттях	10	12	120
3.	ІНДЗ	30	1	30
4.	Виконання домашнього завдання	5	10	50
5.	Виконання творчої роботи	15	1	15
6.	Самостійна робота	5	3	15
7.	Модульні контрольні тести	25	2	50
	Максимальна кількість балів	292		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	2,9		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

			повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань, після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог: вчасність виконання навчальних завдань в повному обсязі; якість виконання навчальних завдань; самостійність їх виконання; творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод лекцій, виконання творчих завдань (ІНДЗ), пошук в Інтернеті, метод перекладу автентичних джерел, використання комп'ютерних технологій, метод синхронного перекладу, тестування, робота з літературою, використання комп'ютерних технологій.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Плани-конспекти практичних занять з дисципліни;
2. Навчальна та робоча навчальна програми з дисципліни;
3. Роздаткові матеріали до практичних занять;
4. Презентації практичного курсу у форматі PowerPoint;
5. Електронний підручник „Erkundungen“;
6. Модульні контрольні тести з курсу.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Євгененко Д.А. Практична грамати́ка німецької мови: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 456с.
2. Паремская Д. А. Немецкая грамматика (немецкий язык): Учеб.пособие. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 390с.
3. Соколова Н. Б. Справочник по грамматике немецкого языка: Учеб. пособие. – М.: Просвещение, 1999. – 544с.
4. Anne Buscha, Susanne Meier: Erkundungen - Deutsch als Fremdsprachen, Integriertes Kurs und Arbeitsbuch, - Schubert Verlag Leipzig. – S. 260.
5. Dürrenmatt F. Meister-Erzählungen: Diogenes Verlag Zürich. – 1992. – S.293.

Додаткова література:

1. Herzog A. Deutsche idiomatische Wendungen für Ausländer: Eine Auswahl mit Beispiele. – VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig, 1983. – S. 175.
2. Österreichische Erzählungen. Herausgegeben von Brandsetter A. Verlag München. – 1987. – S. 447.
3. Kurze Deutsche Grammatik. S. GIRDENIENE, V. VAITEKUNIENE: Mokymo priemone I kurso studentams germanistams, VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS. - 2001, S- 124.
4. Lest Deutsch gern! (Читайте німецькою із задоволенням!): Навчальний посібник./ Уклад. О.В.Зюнькіна. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2004. –112 с.
5. Цвиллинг М.Я. Русско-немецкий словарь пословиц и поговорок: Ок.700 единиц. – М.:Рус.яз.,1984. – 216 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.duden.de
2. www.deutschesprache.com.ua
3. www.deutsch-perfekt.com/
4. www.goethe.de
5. www.friedrich_schiller.de
6. www.heinrich_heine.de

ОРИЄНТОВНІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Фонетика:

- Rezitieren Sie „Lorelei“ von H. Heine und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Handschuh“ von F. Schiller und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Prometeus“ von Goethe und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Heidenröslein“ von Goethe und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Das Kind entdeckt den Garten“ von Heins Fühmann.
- Rezitieren Sie „Gefunden“ von Goethe und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Zwei Wanderer“ von Anastäsius Grün und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Mailied“ von Goethe und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Es stehen unbeweglich“ von H. Heine und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Das zerbrochene Ringlein“ von Joseph Eichendorf und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Kinderlied“ von Günter Grass und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Die Nachtigall“ von Theodor Strom und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Wenn ich an deinem Hause“ von H. Heine und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Aus der Harzreise“ von H. Heine und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Ein Fichtenbaum“ von Heinrich Heine und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.
- Rezitieren Sie „Meeresstille“ von J.W. Goethe und bestimmen Sie Intonation, Pausierung und Lautmodifikationen.

Лексика:

- Die Erinnerungen an meinen ersten Schultag.
- Schulpflicht in Deutschland.
- Kennen Sie Heinrich Heine.
- Mein Lebensweg.
- Zwischenmenschliche Beziehungen.
- Außergewöhnliche Menschen in Deutschland.
- Bekannte deutsche Frauen.
- Wohnstile in Deutschland.

- Bekannte deutsche Städte.
- Reiseplanung.
- Hotels in Deutschland.
- Deutsche als statistische Durchschnittseuropäer.
- Mein Auslandsaufenthalt.
- Kulturelle Unterschiede im Berufsleben.
- Kulturelle Unterschiede im Alltagsleben.
- Deutsche Sitten und Bräuche.
- Arbeitszeit in Deutschland.
- Mein Studienweg.
- Deutsche Menschen und ihre Freizeitbeschäftigungen.
- Fußball - eine Erfindung der Neuzeit?
- Besondere Tätigkeiten und Hobbys.
- Geschichte und Politik in Deutschland.
- Recht und Kriminalität in Deutschland.
- Mahnungen der heutigen deutschen Gesellschaft.
- Moderne Technik und Trends in Deutschland.
- Mensch gegen Maschine.
- Erfindungen und Innovationen in Deutschland.
- Gesundheitliche Probleme heute.
- Umweltkrise heute. Umwelt als Belastung für den Menschen.
- Problem der gesunden Ernährung.
- Die schlaflose Gesellschaft.

Грамматика:

- Artikel: Deklination und Gebrauch.
- Substantiv. Deklination der Substantive.
- Substantiv. Pluralbildung der Substantive.
- Adjektiv. Deklinationssystem der Adjektive.
- Adjektiv. Steigerungsstufen.
- Pronomen: Deklination und Gebrauch.
- Präposition. Klassifikation und Gebrauch.
- Verb. Präsens. Konjugation und Gebrauch.
- Verb. Imperfekt. Konjugation und Gebrauch.
- Verb. Perfekt. Konjugation und Gebrauch.
- Verb. Plusquamperfekt. Konjugation und Gebrauch.
- Infinitivkonstruktionen im Deutschen. Gebrauch im Satz Partikel „zu“.
- Verb. Futur I. Konjugation und Gebrauch.
- Passivkonstruktionen im Deutschen. Klassifikation und Gebrauch.
- Einfacher Satz: Aussagesatz, Aufforderungssatz und Fragesatz.
- Konjunktiv. Zeitformen und Gebrauch im Deutschen.
- Satzreihe. Arten und Gebrauch im Deutschen.

- Satzgefüge. Arten und Gebrauch im Deutschen.
- Partizip I und Partizip II. Bildung und Gebrauch im Deutschen.
- Bildung und Gebrauch der Imperativformen im Deutschen

Робоча програма навчального курсу
«Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови»

Укладач: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романно германських та східних мов Шапочкіна Ольга Володимирівна

Теорія і практика другої іноземної (німецької) мови. Програма навчальної дисципліни / Укладач О.В. Шапочкіна – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 33 с.